

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2015-11-17
Meddelad i
Karlstad

Mål nr
2788-15

SÖKANDE

Taxi Kurir i Uppsala AB, 556443-4347
Ulls väg 41
756 51 Uppsala

MOTPART

Region Örebro län
Box 1613
701 16 Örebro

Ombud: Advokat Johanna Näslund
Advokatfirman Lindahl KB
Box 143
701 42 Örebro

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2015-11-23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Taxi Kurir i Uppsala AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 144101

Postadress
Box 568
651 12 Karlstad

Besöksadress
Rådhuset, Stora
torget

Telefon
054-14 85 00
E-post: forvaltningsratten@karlstad.dom.se
www.forvaltningsratten@karlstad.dom.se

Telefax
054-14 85 30

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Region Örebro län (Regionen) har inlett en upphandling av serviceresor (färdtjänstresor, sjukresor, vissa skolresor m.m.) . Sista dag för inlämnande av anbud var den 23 augusti 2015.

PARTERNAS TALAN

Taxi Kurir i Uppsala AB (Taxikurir) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen görs om (rättelse av förfrågningsunderlaget) och anför bland annat följande.

Av förfrågningsunderlaget framgår att såväl personbilarna som specialfordon klass 4 ska vara av årsmodell 2015. Däremot ställs inte samma krav på årsmodell för klass 1.

Taxikurir, som är nuvarande leverantör, köpte in en helt ny fordonsflotta 2014 och skulle därmed vara tvungen att byta ut en i princip ny fordonsflotta för att kunna lämna anbud i upphandlingen. Kravet på 2015 års modell är oproportionerligt och alldeles för högt ställt för att Regionen ska uppnå sitt förmodade syfte med modern, säker och miljömedveten fordonsflotta. Kravet strider därför mot proportionalitetsprincipen i 1 kap. 9 § LOU.

Av förfrågningsunderlaget framgår vidare att vid fordonsbrist alternativt försening kommer vite att utgå med 1 500 kr per tillfälle vid nivå 1 och med 5 000 kr vid nivå 2 samt med 10 000 kr på julafton. Kraven på viten är oproportionerligt högt ställda eftersom ett marknadspris för just denna typ av förseningar är ca 400 kr per timma. Det är dessutom ett brott mot proportionalitetsprincipen eftersom kraven angående viten är alldeles för högt ställda för att uppnå det syfte som Regionen torde ha i upphandlingen.

Regionen motsätter sig bifall till ansökan och anför bland annat följande.

Kraven avseende fordons årsmodell och viten är inte oproportionerliga. Kraven är lika för alla anbudsgivare och innebär att alla anbudsgivare lämnas samma förutsättningar.

Anledningen till kravet på årsmodell 2015 är att Länstrafiken önskar att fordonsflottan för personbilar och klass 4 ska ske med nya fordon vid avtalsstart och inte sådana som redan gått åtskilliga tusen mil. Samma överväganden har inte gjorts avseende klass 1-fordonen (specialfordon). Övriga anbudsgivare har inte befintliga fordon. Taxikurir har äldre fordon. Den enda anbudsgivaren som direkt skulle dra fördel om kravet förändrades är nuvarande entreprenör Taxikurir. Att kravet är kostnadsdrivande är en omständighet som samtliga anbudsgivare, på helt lika villkor, har att ta hänsyn till. Att nya bilar efterfrågas kommer troligen att avspeglade sig i de priser som anbudsgivarna lämnar vid upphandlingen. Det är en omständighet som upphandlande myndigheten har att ta hänsyn till vid budgeteringen för avtalen, men gör inte att kostnadsdrivande krav är otillåtna. Kravet ligger också i linje med Regionens mål om minskade miljöutsläpp.

Vite är den sanktionsform som lämpligen används för att få leverantören att arbeta med att åtgärda kvalitetsavvikelser och det mothåll som beställaren har i denna typ av avtal. De praktiska erfarenheter Regionen har från den avropsstyrda trafiken har tydligt utvisat att vitessystemet måste vara kraftfullt. Det är utifrån dessa överväganden nivåerna satts.

Taxikurir tillägger bland annat följande.

Ett fordon som är från 2014 kan möjligen ha gått några tusen mil men någon dokumentation som stöder att ett fordon som rullat 0 mil eller 5 000 mil skulle innebära någon skillnad för Regionen har inte visats. Kravet är inte heller miljövänligt utan snarare att se som ett resursslöseri.

Att vitesnivån skulle vara ändamålsenlig är inte samma sak som nödvändig. Anbudsgivare kan välja att inte lämna anbud eftersom viteskravet är orimligt högt ställt.

Regionen tillägger bland annat följande.

Slitaget på aktuella fordonsklasser är mycket omfattande, varför Länstrafiken beslutat att inte begagnade fordon ska användas redan vid avtalsstart. Det har under 2014 kommit nya funktions- och utrustningskrav för fordon med säker rullstols- och bårplats, benämnda Specialfordon 2014.

Om vitessanktionerna bedöms hårda är det upp till anbudsgivarna att pröva hur det påverkar anbudspriset eller om anbud överhuvudtaget ska lämnas. Det är inte frågan om oproportionella villkor i avtalet eller att dessa inte skulle vara tillåtna. Förvaltningsrätten ska inte pröva det avtalsrättsliga förhållandet som ska gälla mellan parterna.

Parterna har åberopat domar m.m. till stöd för sin respektive talan.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Om en upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingen gäller serviceresor med olika typer av fordon. Regionen har som skallkrav för två av fordonstyperna uppställt att årsmodell på fordonen ska vara äldst 2015.

Det är den upphandlande myndigheten som bestämmer vad som ska upphandlas och som därmed också har stor frihet att ställa de krav den anser vara nödvändigt. Större krav än som behövs och är ändamålsenligt för upphandlingen får dock inte ställas.

Regionen har detaljerat redogjort för skälet till det aktuella skallkravet rörande fordonens årsmodell. Med hänsyn till vad upphandlingen gäller anser förvaltningsrätten inte att kravet strider mot proportionalitetsprincipen. De

förklaringar kravet Regionen lämnat är godtagbara, utifrån den begränsade prövning som förvaltningsrätten har att göra.

Det ligger i sakens natur att olika tänkbara anbudsgivare kan ha mer eller mindre svårt att uppfylla olika skullkrav, och att kostnaderna för att göra detta därmed skiljer sig. Bortsett från detta anser förvaltningsrätten inte visat att Taxikurir missgynnas av det aktuella skull-kravet på fordonens ålder. Kravet kan utifrån detta inte anses otillbörligt.

När det gäller vitessanktionerna är detta en fråga som synes komma att regleras i kommande avtal mellan Regionen och leverantören. Att ha en vitessanktion är rimligt för att i möjligaste mån undvika eller begränsa eventuella förseningar i trafiken. Det ankommer inte på förvaltningsrätten att närmare pröva vitesbeloppen. Beloppen är inte till den grad orimliga att de utgör grund för ingripande enligt LOU.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det inte är visat att Region-
en brutit mot någon bestämmelse i LOU varför ansökan ska avslås.

ÖVERKLAGA

Denna dom kan överklagas.

Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B, LOU).

Joar Berglund
rådman

Föredragande: Lars Överström

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.